

Lista rodzimych gatunków drzew, krzewów i krzewinek charakterystycznych dla Pomorza

Nazwy gatunków roślin podano za Mirkiem i in. (2002), a opisy za Rutkowskim (1998). Wykaz sporządzono w układzie alfabetycznym naukowych nazw łacińskich, dla ułatwienia podano też ważniejsze synonimy obecnie obowiązujących nazw. W analizie rozmieszczenia gatunków uwzględniono przede wszystkim opracowanie Zająca i Zajęc (2001). Na potrzeby listy Pomorze (w granicach Polski) rozumiane jest w najczęstszym, tradycyjnym ujęciu, tj. obszar ograniczony na zachodzie przez dolny odcinek Odry, na południu przez rzekę Wartę, Noteć oraz na wschodzie nieco na wschód od dolnego odcinka Wisły, tj. po rzekę Drwęcę.

* - gatunek rzadki i/lub związany ze specyficznymi warunkami siedliskowymi

Nazwa taksonu	Opis
<i>Acer campestre</i> (Klon polny; paklon)	lasy i zarośla, na pn. brak lub zdziczały, sadzony
<i>Acer platanoides</i> (Klon zwyczajny)	lasy; często sadzony (w wielu odmianach ozdobnych) i odnawiający się
<i>Acer pseudoplatanus</i> (Klon jawor; jawor)	lasy; często sadzony i dziczejący
<i>Alnus glutinosa</i> (Olsza czarna)	wilgotne lasy, brzegi wód
<i>Alnus incana</i> (Olsza szara)	mokre lasy, brzegi wód na pd. i pn.-wsch. oraz wzdłuż Wisły i Odry, często sadzona
<i>Andromeda polifolia</i> (Modrzewnica pospolita)	torfowiska wysokie, bory bagienne
* <i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (Mącznica lekarska)	suche bory i wrzosowiska, głównie na pn.
<i>Berberis vulgaris</i> (Berberys zwyczajny)	widne bory, skraje lasów, zarośla, zbocza
* <i>Betula humilis</i> (Brzoza niska)	głównie na pn.

<i>*Betula nana</i> (Brzoza karłowata)	torfowiska mszarne, b. rzadko - 2 stanowiska na niżu
<i>Betula pendula</i> (Brzoza brodawkowata)	lasy i inne tereny, często sadzona
<i>Betula pubescens</i> (Brzoza omszona)	wilgotne lasy, torfowiska, zręby
<i>Calluna vulgaris</i> (Wrzos zwyczajny)	wrzosowiska, bory
<i>Carpinus betulus</i> (Grab pospolity)	lasy i zarośla
<i>Cerasus avium</i> (= <i>Prunus avium</i>) (Wiśnia ptasia; czereśnia)	żyzne lasy, zarośla, miedze
<i>Cerasus fruticosa</i> (= <i>Prunus fruticosa</i>) (Wiśnia karłowata; wisienka stepowa)	suche zarośla i zbocza na pd.-wsch. i Kujawach
<i>*Chamaedaphne calyculata</i> (Chamedafne północna)	torfowiska wysokie, gł. na pn.-wsch.
<i>Cornus sanguinea</i> (Dereń świdwa)	skraje lasów, łągi, zbocza, na pn. rzadziej
<i>Corylus avellana</i> (Leszczyna pospolita)	lasy i zarośla
<i>Crataegus laevigata</i> (= <i>C. oxyacantha</i>) (Głóg dwuszyjkowy)	lasy, zarośla, brak na pn.-wsch.
<i>Crataegus monogyna</i> (Głóg jednoszyjkowy)	zarośla, widne lasy, przydroża, często sadzony
<i>C. rhipidophylla</i> var. <i>lindmani</i> (= <i>Crataegus lindmanii</i>) (Głóg prostokielichowy odm. Lindmana)	lasy i zarośla, na pn. rzadki
<i>C. rhipidophylla</i> var. <i>rhipidophylla</i> (= <i>C. rhipidophylla</i>) (Głóg odgiętodziałkowy odm. typowa)	zarośla, skraje lasów
<i>Daphne mezereum</i>	lasy liściaste

(Wawrzynek wilczełyko)	
<i>Empetrum nigrum</i> (Bażyna czarna)	bory, wrzosowiska, torfowiska, głównie na pn.
* <i>Erica tetralix</i> (Wrzosiec bagienny)	zatorfione bory i wrzosowiska nad Bałtykiem i na zach.
<i>Euonymus europaea</i> (Trzmielina pospolita)	lasy, zarośla
<i>Euonymus verrucosa</i> (Trzmielina brodawkowata)	lasy liściaste i zarośla, brak na zach.
<i>Fagus sylvatica</i> (Buk zwyczajny)	lasy, za wyjątkiem pn.-wsch.
<i>Frangula alnus</i> (Kruszyna pospolita)	lasy, zarośla; sadzona
<i>Fraxinus excelsior</i> (Jesion wyniosły)	lasy liściaste; sadzony
<i>Genista germanica</i> (Janowiec ciernisty)	widne bory, wrzosowiska, rzadki na pn. i zach.
<i>Genista pilosa</i> (Janowiec włosisty)	murawy, wrzosowiska, widne bory na zach.
<i>Genista tinctoria</i> (Janowiec barwierski)	widne lasy, zarośla i murawy, brak na pn.-wsch.
<i>Hedera helix</i> (Bluszcz pospolity)	lasy, często sadzony i dziczejący
<i>Helianthemum nummularium</i> subsp. <i>nummularium</i> (Poślonek kutnerowaty; P. rozesłany typowy)	suche murawy, zarośla, skraje lasów i skały, b. rzadko
<i>Helianthemum nummularium</i> subsp. <i>obscurum</i> (= <i>H. ovatum</i>) (Poślonek pospolity; P. rozesłany pospolity)	suche murawy, zarośla, skraje lasów
<i>Hippophaë rhamnoides</i>	klify nadmorskie, zbocza, naturalnie nad

(Rokitnik zwyczajny)	morzem, w głębi lądu dziczejący z nasadzeń
<i>Juniperus communis</i> (Jałowiec pospolity)	bory, wrzosowiska, suche pastwiska
<i>Larix decidua</i> (Modrzew europejski)	dziko w górach, na pn. sadzony i odnawiający się w lasach
<i>Ledum palustre</i> (Bagno zwyczajne)	torfowiska wysokie, bory bagienne
* <i>Linnaea borealis</i> (Zimoziół północny)	bory, gł. na pn.
<i>Lonicera periclymenum</i> (Wiciokrzew pomorski)	lasy i zarośla na pn.-zach.
<i>Lonicera xylosteum</i> (Wiciokrzew (Suchodrzew) pospolity)	lasy, zarośla; uprawiany
<i>Malus sylvestris</i> (Jabłoń dzika)	lasy liściaste
* <i>Myrica gale</i> (Woskownica europejska)	wrzosowiska, torfowiska i olszyny nad Bałtykiem
* <i>Oxycoccus microcarpus</i> (= <i>Vaccinium microcarpus</i>) (Żurawina drobnolistkowa)	torfowiska wysokie, gł. na pn.
<i>Oxycoccus palustris</i> (= <i>O. quadripetalus</i> ; <i>Vaccinium oxycoccos</i>) (Żurawina błotna)	torfowiska, bory bagienne
<i>Padus avium</i> (= <i>Prunus padus</i>) (Czeremcha zwyczajna)	wilgotne lasy i zarośla
<i>Pice abies</i> (= <i>P. excelsa</i>) (Świerk pospolity)	naturalnie na pd. i na pn.-wsch., powszechnie sadzony i odnawia się
<i>Pinus sylvestris</i> (Sosna zwyczajna)	pospolite drzewo leśne
<i>Populus alba</i> (Topola biała; białodrzew)	dziko i sadzone

<i>Populus nigra</i> (Topola czarna)	łęgi nadrzeczne (w części pn. granica zasięgu), rzadko sadzona
<i>Populus tremula</i> (Topola osika; osika)	lasy, zarośla
<i>Prunus spinosa</i> (Śliwa tarnina; tarnina)	zarośla, skraje lasów
<i>Pyrus pyraster</i> (Grusza pospolita; g. polna)	lasy, miedze, przydroża
<i>Quercus petraea</i> (= <i>Q. sessilis</i>) (Dąb bezszypułkowy)	lasy, brak na pn.-wsch.
<i>Quercus robur</i> (Dąb szypułkowy)	lasy, zarośla, sadzony
<i>Rhamnus catharticus</i> (Szakłak pospolity)	zarośla, skraje lasów, zręby, miejsca ruderalne
<i>Ribes alpinum</i> (Porzeczka alpejska)	lasy liściaste, zarośla, w uprawie
<i>Ribes nigrum</i> (Porzeczka czarna)	olszyny, częsty w uprawie
<i>Ribes spicatum</i> (= <i>R. schlechtendalii</i>) (Porzeczka dzika; p. czerwona)	lasy i zarośla liściaste
<i>Ribes uva-crispa</i> (= <i>R. glossularia</i>) (Agrest; porzeczka agrest)	lasy, często zdziczały
<i>Rosa canina</i> (Róża dzika)	zarośla, miedze, przydroża, skraje lasów
<i>Rosa dumalis</i> (Róża sina)	miedze, przydroża, zarośla, skraje lasów
* <i>Rosa indora</i> (= <i>Rosa elliptica</i>) (Róża eliptyczna)	miedze, przydroża, zarośla, gł. na pd.-zach.
* <i>Rosa majalis</i> (= <i>R. cinamomea</i>) (Róża girlandowa)	miedze, zarośla, skraje lasów
* <i>Rosa micrantha</i>	miedze, zarośla, skraje lasów na pd.-zach.

(Róża drobnokwiatowa)	
<i>Rosa rubiginosa</i> (Róża rdzawa)	zarośla, skraje lasów, zbocza
<i>Rosa sherardii</i> (= <i>R. omissa</i>) (Róża zapoznana; r. Sherarda)	zarośla, skraje lasów, miedze
<i>Rosa tomentosa</i> (Róża kutnerowata)	miedze, przydroża, zarośla, skraje lasów, brak na pn.-wsch.
<i>Rosa villosa</i> (= <i>R. mollis</i> , <i>R. pomifera</i>) (Róża jabłkowata)	miedze, zarośla
* <i>Rosa zalana</i> (Róża węgierska)	miedze, zarośla, tylko na pn.-zach.
<i>Rubus caesius</i> (Jeżyna popielica)	skraje lasów, zarośla, aluwia, miedze, zbocza i przydroża
* <i>Rubus chamaemorus</i> (Malina moroszka)	torfowiska na pn. i wsch.
* <i>Rubus chlorothyrsos</i> (Jeżyna wielkolistna)	zarośla, tylko nad morzem
* <i>Rubus circipaniscus</i> (Jeżyna mekleburska)	zarośla, tylko nad morzem
* <i>Rubus czarnunensis</i> (Jeżyna notecka)	zarośla
* <i>Rubus fabrimontanus</i> (Jeżyna podgórska)	zarośla
* <i>Rubus fasciculatus</i> (Jeżyna szarozielona)	zarośla
<i>Rubus gothicus</i> (= <i>R. acuminatus</i>) (Jeżyna gocka)	zarośla
* <i>Rubus grabowskii</i> (= <i>R. thyrsoides</i>) (Jeżyna bukietowa)	zarośla
* <i>Rubus gracilis</i> (= <i>R. villicaulis</i>) (Jeżyna ostręga)	zarośla

<i>*Rubus hevellicus</i> (=R. <i>aschersonii</i>) (Jeżyna Aschersona)	zarośla
<i>Rubus idaeus</i> (Malina właściwa)	lasy, zręby, także w uprawie
<i>*Rubus laciniatus</i> (Jeżyna wcinanolistna)	zarośla
<i>*Rubus lamprocaulos</i> (=R. <i>serrulatus</i>) (Jeżyna skąpokwiatowa)	zarośla
<i>*Rubus lidforsii</i> (Jeżyna Lidforsa)	zarośla
<i>*Rubus marssonianus</i> (JeżynaMarssona)	zarośla
<i>Rubus nessensis</i> (=R. <i>suberectus</i>) (Jeżyna wzniesiona)	zarośla
<i>*Rubus opacus</i> (Jeżyna ponura)	zarośla
<i>*Rubus orthostachys</i> (=R. <i>pomeranicus</i>) (Jeżyna prostokwiatowa)	zarośla
<i>Rubus pedemontanus</i> (=R. <i>bellardii</i>) (Jeżyna Bellardiego)	zarośla, lasy, miedze
<i>Rubus plicatus</i> (Jeżyna fałdowana)	zarośla, lasy, pobocza, miedze
<i>*Rubus pyramidalis</i> (Jeżyna piramidalna)	zarośla
<i>Rubus radula</i> (Jeżyna szorstka)	zarośla, lasy
<i>Rubus saxatilis</i> (Malina kamionka)	Suche lasy, zręby
<i>Rubus cissus</i> (=R. <i>fissus</i>) (Jeżyna rozcięta)	zarośla

<i>Rubus sprengelii</i> (Jeżyna Sprengla)	zarośla, lasy
* <i>Rubus sulcatus</i> (Jeżyna bruzdowana)	zarośla
<i>Salix alba</i> (Wierzba biała)	lasy łąkowe, brzegi wód, często sadzona
<i>Salix aurita</i> (Wierzba uszata)	łozowiska, mokre łąki, brzegi wód, torfowiska
<i>Salix caprea</i> (Wierzba iwa)	zręby, widne lasy, zarośla
<i>Salix cinerea</i> (Wierzba szara)	łozowiska, mokre łąki, brzegi wód, torfowiska
<i>Salix daphnoides</i> (Wierzba wawrzynkowa)	brzegi wód, wydmy nadmorskie
<i>Salix x dasyclados</i> (= <i>S. cinerea</i> x <i>S. viminalis</i>) (Wierzba długokończysta)	brzegi wód (szczególnie rzek)
<i>Salix fragilis</i> (Wierzba krucha)	brzegi wód
<i>Salix myrsinifolia</i> (= <i>S. nigricans</i>) (Wierzba czarniawa)	miejsca wilgotne
* <i>Salix myrtilloides</i> (Wierzba borówkolistna)	torfowiska, brak na zach.
<i>Salix pentandra</i> (Wierzba pięciopęcikowa)	łozowiska, olszyny
<i>Salix purpurea</i> (Wierzba purpurowa)	zarośla nadwodne, mokre łąki
<i>Salix repens</i> subsp. <i>repens</i> (Wierzba płożąca typowa)	torfowiska, wrzosowiska
<i>Salix repens</i> subsp. <i>repens</i> var. <i>arenaria</i> (= <i>S. arenaria</i>)	wydmy

(Wierzba płożąca typowa odm. piaskowa; w. piaskowa)	
<i>Salix repens</i> subsp. <i>rosmarinifolia</i> (= <i>S. rosmarinifolia</i>) (Wierzba rokita)	podmokłe łąki, torfowiska niskie, łożowiska, rzadziej widne bory sosnowe
* <i>Salix starkeana</i> (= <i>S. livida</i>) (Wierzba śniada)	torfowiska
<i>Salix triandra</i> (Wierzba trójpręcikowa; w. migdałowa)	zarośla nadwodne
<i>Salix viminalis</i> (Wierzba wiciowa)	mady nadrzeczne
<i>Sambucus nigra</i> (Bez czarny)	zarośla, skraje lasów, zręby, miejsca ruderalne
<i>Sambucus racemosa</i> (Bez koralowy)	zręby, zarośla, widne lasy
<i>Sarothamnus scoparius</i> (= <i>Cytisus scoparius</i>) (Żarnowiec miotlasty)	wzgórza, wrzosowiska, klify nadmorskie i widne lasy
<i>Sorbus aucuparia</i> (Jarząb zwyczajny)	las, zarośla, miedze
<i>Sorbus intermedia</i> (Jarząb szwedzki)	w lasach i klifach nad morzem, naturalnie b. rzadki, dziczejący z nasadzeń
<i>Sorbus torminalis</i> (Jarząb brekinia; brząk)	las liściaste, brak na wsch.
<i>Taxus baccata</i> (Cis pospolity)	rzadki, w lasach
<i>Thymus pulegioides</i> (Macierzanka zwyczajna)	suche murawy i zarośla
<i>Thymus serpyllum</i> (Macierzanka piaskowa)	piaski, suche bory sosnowe i skały
<i>Tilia cordata</i>	las, często sadzona

(Lipa drobnolistna)	
<i>Tilia platyphyllos</i> (Lipa szerokolistna)	lasy, często sadzona
<i>Ulmus glabra</i> (Wiąz górski; brzost)	lasy liściaste, zarośla, sadzony
<i>Ulmus laevis</i> (Wiąz szypułkowy; limak)	wilgotne lasy, czasem sadzony
<i>Ulmus minor</i> (Wiąz pospolity; w. polny)	wilgotne lasy, zarośla, zbocza
<i>Vaccinium myrtillus</i> (Borówka czarna)	lasy (zwłaszcza szpilkowe), wrzosowiska
<i>Vaccinium uliginosum</i> (Borówka bagienna; pijanica)	bory bagienne, torfowiska wysokie
<i>Vaccinium vitis-idaea</i> (Borówka brusznica; b. czerwona)	bory, wrzosowiska
<i>Viburnum opulus</i> (Kalina koralowa)	wilgotne lasy i zarośla
<i>Viscum album</i> (Jemiola pospolita)	na gałęziach drzew liściastych, rzadziej krzewów, jako pasożyt

Bibliografia

- Mirek Z., Piękoś-Mirkowa H., Zając A. & Zając M. 2002. Flowering plants and pteridophytes of Poland. A checklist. Krytyczna lista roślin naczyniowych Polski. – W: Z. Mirek (ed.). Biodiversity of Poland. Różnorodność biologiczna Polski. 1.: 1-442. Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, Kraków.
- Rutkowski L. 1998. Klucz do oznaczania roślin naczyniowych Polski niżowej. PWN, Warszawa, 812 ss.
- Zając A., Zając M. (red.), 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. Pracownia Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki UJ, Kraków, 714 ss.